

Analiza gospodarki odpadami Gmina Ustrzyki Dolne

Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy z 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Wypełniając dyspozycję ustawową rada gminy, w drodze uchwały zobowiązana jest dokonać wyboru jednej z określonych w art. 6j ust. 1 i 2 metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na nieruchomościach, na których zamieszkują mieszkańcy, oraz ustalić stawkę takiej opłaty.

Zgodnie z art. 6j ust. 1 ww. ustawy opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości zamieszkałej stanowi iloczyn:

- 1) liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- 2) ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- 3) powierzchni lokalu mieszkalnego

– oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z terenu nieruchomości zamieszkałych są uregulowane w uchwale nr LIII/684/22 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 20 kwietnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki tej opłaty.

W uchwale jako metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęto iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z § 2 ww. uchwały stawki wynoszą:

- 29,00 zł miesięcznie od mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zbieranymi w sposób selektywny,
- 87,00 zł miesięcznie od mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny

Zgodnie z uchwałą Nr XXIII/308/20 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy sami będą kompostować bioodpady w kompostownikach przydomowych mogą uzyskać zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 0,50 zł miesięcznie za każdą osobę zamieszkującą nieruchomość.

Zgodnie z zapisem art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

1. odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
2. utrzymywania punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
3. obsługi administracyjnej tego systemu;
4. edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Rada Gminy określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bierze pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących gminę, ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, a także koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Przeprowadzona analiza finansowa systemu gospodarki odpadami i kalkulacja opłaty za gospodarowanie odpadami wykazała, że niezbędnym dla zbilansowania systemu finansowania odbioru odpadów od mieszkańców jest podniesienie stawek opłat za odpady komunalne. Wpływy z opłat stanowią dochody budżetu gmin i w obecnej wysokości nie są wystarczające, aby pokryć koszty związane z systemem gospodarki odpadami.

Wszystkie wpłaty dokonywane przez mieszkańców za gospodarowanie odpadami komunalnymi muszą się zbilansować i być wydatkowane tylko i wyłącznie na gospodarke gminną związaną z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów.

Zgodnie z art. 6r ust. 1ab ww. ustawy środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi odpowiednio gmina lub związek międzygminny gromadzą na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Ze względu na wzrost kosztów obsługi systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Ustrzyki Dolne zaistniała konieczność zmiany stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przyjęte stawki opłat wynikają z kalkulacji kosztów i analizy rynkowej.

Głównymi czynnikami wpływającymi na wzrost kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych są:

- ✓ brak kompostowni oraz spalarni,
- ✓ wzrost minimalnego wynagrodzenia,
- ✓ skokowy wzrost cen paliw,
- ✓ wzrost cen energii elektrycznej,
- ✓ brak rynków zbytu dla surowców wtórnych,
- ✓ wynikających z przepisów prawa - wzrastające poziomy procentowe obowiązkowego recyklingu i odzysku odpadów komunalnych.

W ramach przeprowadzonej analizy przedstawiono dane o ilościach oddawanych odpadów komunalnych przez mieszkańców z nieruchomości zamieszkałych, dane o ilościach oddawanych odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) oraz koszty funkcjonowania systemu w oparciu o lata 2021 -2023.

I. ODPADY KOMUNALNE ODEBRANE Z TERENU GMINY USTRZYKI DOLNE Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH ORAZ ODPADY ODDANE DO PSZOK-u.

Informacje o masie zebranych odpadów komunalnych pochodzą z Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), są to ilości zebrane w danym roku kalendarzowym.

ROK	ILOŚĆ ODEBRANYCH ODPADÓW Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKANYCH [Mg]	ILOŚĆ ODPADÓW PSZOK [Mg]	ŁĄCZNA ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW [Mg]
2021	2 676	586	3 262
2022	2 572 (spadek o ok 4%)	622 (wzrost ok 6 %)	3 194
2023	2 641 (wzrost o ok 3%)	706 (wzrost ok 14%)	3 347
2024	2 840 (wzrost ok 5%)	812 (wzrost ok 15 %)	3 652

II. KOSZTY ODBIORU I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKANYCH W LATACH 2021 - 2023

Dane do przedstawienia kosztów w danych latach pochodzą z faktur za poszczególne usługi. Okres rozliczeniowy za gospodarowanie odpadami obejmuje grudzień poprzedniego roku do listopada danego roku (np. koszty za 2021 r. obejmują faktury od XII 2020 r. do XI 2021 r.)

KOSZTY <u>ODBIORU</u> ODPADÓW KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKANYCH	
ROK	KWOTA [PLN BRUTTO]
2021	1 257 073,80
2022	1 365 825,23 (wzrost ok 9 %)
2023	1 813 701,37 (wzrost ok 33 %)
I-V 2024	822 878,61

KOSZTY <u>ZAGOSPODAROWANIA</u> ODPADÓW ZMIESZANYCH	
ROK	KWOTA [PLN BRUTTO]
2021	1 260 720,82
2022	1 143 786,65 (spadek ok 9 %)
2023	1 314 304,44 (wzrost ok 15 %)
I-V 2024	549 245,89

KOSZTY ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW SEGREGOWANYCH ODEBRANYCH Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKANYCH	
ROK	KWOTA [PLN BRUTTO]
2021	516 198,83
2022	545 536,07 (wzrost ok 6 %)
2023	476 159,30 (spadek ok 14 %)
I-V 2024	164 267,96

III. KOSZTY ODBIORU I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW W PSZOK w latach 2021-2024

ROK	KOSZTY ODBIORU I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW W PSZOK [PLN BRUTTO]	KOSZTY PROWADZENIA I OBSŁUGI [PLN BRUTTO]	RAZEM [PLN BRUTTO]
2021	651 989,89	36 654,00	688 643,89
2022	675 589,22 (wzrost ok 4 %)	47 355,00	722 944,22 (wzrost ok 5%)
2023	702 550,20 (wzrost ok 4 %)	42 435,00	744 985, 20 (wzrost ok 3%)
I-V 2024	277 175,42	20 664,00	297 839,42

IV. CENY POSZCZEGÓLNYCH USŁUG W LATACH 2021 – 2024

Ceny 1 Mg odpadów zgodnie z zawartymi umowami [PLN brutto]				
ROK	ODBIÓR ODPADÓW	ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW ZMIESZANYCH	ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH	PROWADZENIE PSZOK
2021	469,80	701,46	626,40	3075,00
2022	540,00	701,46	410,40	3690,00
2023	725,76	740,88	432,00	4305,00
2024	803,52	751,68	469,80	4243,50

V. KOSZTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI WRAZ Z JEGO OBSŁUGĄ ADMINISTRACYJNĄ PONIESIONE W LATACH 2021 – 2023.

ROK	KWOTA [PLN BRUTTO]
2021	4 039 307,41
2022	3 992 126,91
2023	4 570 735,79

VIII. SZACOWANE KOSZTY ODBIORU I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH ORAZ ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW Z PSZOK-U I PROWADZENIA PSZOK-U NA ROK 2024

RODZAJE KOSZTÓW	KOSZT 1 Mg ODPADÓW [BRUTTO PLN]	SZACOWANA ILOŚĆ ODPADÓW [Mg]	RAZEM KOSZTY [BRUTTO PLN]
odbiór odpadów (koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów wynikający z zawartej umowy)	803,52	2 840	2 281 996,80
zagospodarowanie zmieszanych odpadów (koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów wynikający z zawartej umowy)	751,68	1 950	1 465 776,00
zagospodarowanie segregowanych odpadów (średniomiesięczny koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów wynikający z 5 % wzrostu cen zgodnie z cennikiem wykonawcy)	620,00	850	527 000,00
zagospodarowanie bioodpadów (koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów wynikający z zawartej umowy)	469,80	40	18 792,00
zagospodarowanie odpadów z PSZOK-u (z uwagi na wzrost cen i dodanie nowych pozycji w cenniku wykonawcy cena 1 Mg oszacowana poprzez obliczenie średniej z ilości zebranych odpadów w 2023 r. i kwoty za zagospodarowanie odpadów z PSZOK-u +10 %)	1 115,00	812	905 380,00

opłata związana z prowadzeniem PSZOK-u	4243,50	12 m-c	50 922,00
RAZEM			5 249 866,80
obsługa administracyjna systemu			202 000,00
RAZEM			<u>5 451 866,80</u>

W ramach przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki „in house” na odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na rok 2024 została wynegocjowana cena odbioru odpadów komunalnych na kwotę 803,52 zł/brutto za 1 Mg. Natomiast w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych została złożona jedna oferta przez Zakłady Usługowe „Południe” Sp. z o.o. w Krakowie na kwotę 751,68 zł/brutto za 1 Mg odpadów. Wysokość cen za zagospodarowanie odpadów segregowanych oraz oddawanych do PSZOK-u została oszacowana na podstawie stawek obowiązujących na rok 2024 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w ramach usług świadczonych przez Stację Segregacji Odpadów Komunalnych.

IX. UZYSKANE DOCHODY Z TYTUŁU WPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI W LATACH 2021- 2023

ROK	DOCHODY [PLN brutto]
2021	3 959 375,05
2022	4 190 167,80
2023	4 358 749,17
I kwartał 2024	1 211 931,82 (w tym przypadki wpłat z góry za kolejne kwartały oraz ściągnięcie zaległości przez komornika)

**X. SZACUNKOWY DOCHÓD Z TYTUŁU WPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI
W 2024 r. PRZY STAWCE 29 ZŁ**

LICZBA MIESZKAŃCÓW OBJĘTYCH OPŁATĄ – stan na 30.04.2024 r.	STAWKA OPŁATY ODPADÓW SEGREGOWANYCH [PLN]	ILOŚĆ MIESIĘCY	ROCZNY DOCHÓD Z WPŁAT [PLN]
11 177	29,00	12	3 889 596,00
1 673 (liczba osób korzystających ze zwolnienia z tyt. kompostowania bioodpadów)	28,50	12	572 166,00
SZACOWANY DOCHÓD ZA 2024 r.			4 461 762,00
Windykacja zaległości (469 424,82)			250 000,00
Łącznie			4 711 762,00

XII. RÓŻNICA POMIĘDZY SZACUNKOWYMI DOCHODAMI A WYDATKAMI

SZACOWANE DOCHODY PRZY OBECNEJ STAWCE W 2024 r. [PLN]	SZACOWANE WYDATKI W 2024 r. [PLN]	RÓŻNICA [PLN]
4 711 762,00	5 451 867,00	740 105,00

Z szacunków dochodów przy obecnej stawce za gospodarowanie odpadami oraz wydatków jakie wynikają ze wzrostu cen i ilości odpadów na 2024 r. wynika, że do zbilansowania się systemu gospodarowania odpadami zabraknie 740 105,00 zł.

XIII. SYMULACJA WZROSTU OPŁATY OD 1 SIERPNIA 2024 ROKU.

LICZBA MIESZKAŃCÓW OBJĘTYCH OPŁATĄ – stan na 30.04.2024 r.	STAWKA OPŁATY ODPADÓW SEGREGOWANYCH [PLN]	ILOŚĆ MIESIĘCY	ROCZNY DOCHÓD Z OPŁAT [PLN]
Od 1.01.2024 r. do 31.07.2024 r.			
11 177	29,00	7	2 268 931,00
1 673 (liczba osób korzystających ze zwolnienia z tyt. kompostowania bioodpadów)	28,50	7	333 763,50
Szacowany dochód za okres 7 miesięcy			2 602 694,50

Od 01.08.2024 r. do 31.12.2024 r.			
11 177	37,00	5	2 067 745,00
1 673 (liczba osób korzystających ze zwolnienia z tyt. kompostowania bioodpadów)	36,50	5	305 322,50
Szacowany dochód za okres 5 miesięcy			2 373 067,50
Łączny szacowany dochód z tytułu wpłat w 2024 r.			<u>4 975 762,00</u>
Windykacja zaległości			250 000,00
Łącznie			5 225 762,00

SZACOWANE WYDATKI W 2024 r. [PLN]	SZACOWANE DOCHODY W 2024 r. PRZY ZMIANIE STAWKI [PLN]	RÓŻNICA [PLN]
5 451 867,00	5 225 762,00	226 105,00

Z szacunków dochodów przy stawce 37 zł/os. oraz z założeniem przeprowadzenia windykacji zaległości wynika, że system gospodarowania odpadami zostanie pokryty w kwocie 5 225 762,00 zł. Natomiast różnica pomiędzy wydatkami a dochodami na kwotę 226 105,00 zł spowodowana jest zachowaniem niższej stawki przez część roku, jednak może nie wystąpić z uwagi, na rzeczywistą ilość odebranych oraz zagospodarowanych odpadów z uwagi na przyjęte szacunki lub może zostać pokryta przez zwiększoną skuteczność windykacji.